

Source :

มติชน

Date : 28 ม.ค. 2563

Page : 1,8

No: 63020734

เสี่ยงจาก
ไร่อ้อย
อีกจำเลย
'ฝุ่น PM 2.5'

ย้อนไปเมื่อ 20 มกราคมที่ผ่านมา พล.อ.ประยุทธ์
จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม (อ่านต่อหน้า 8)

เสียงจากไร่อ้อย

อีกจำเลย 'ฝุ่น PM 2.5'

ต่อจากหน้า 1

ล่องใต้ไปประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ ครั้งที่ 1/2563

ระหว่างพบปะนักเรียนที่โรงเรียนนราธิวาส ต.โคกเคียน อ.เมืองนราธิวาส พล.อ.ประยุทธ์ กล่าวตอนหนึ่งเรื่องของฝุ่น PM 2.5 ที่กำลังเป็นปัญหาในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะการเผาพืชอ้อยว่า

“อย่างเรื่องอ้อยก็ชอบไปซื้ออ้อยที่ถูกเผาเพราะสะดวกที่จะเข้าโรงงานได้เร็ว ขนาดช่วงหน้าคอกทำไม่ได้ จะต้องมีการออกกฎหมาย ก้อยที่ว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายกันหรือไม่”

คำพูดนี้ที่ตอกย้ำให้แต่ละจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยต้องเข้มงวดเพื่อลดมลภาวะเรื่องอากาศที่ปกคลุมด้วยฝุ่นพิษที่ฟุ้งกระจายจากการเผาพืชไร่ นาข้าว และเผาป่าเพื่อของป่า มีโทษทั้งจำคุกและปรับ นับแสนบาท ความผิด คือโทษจำคุก 2-15 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000-150,000 บาท หรือทั้งจำและปรับ

ทางด้านผู้ประกอบการ อย่าง **สิริวัฑฒิ เลี่ยมภักดี** รองประธานคณะกรรมการบริหาร บริษัท ไทยซูการ์ มิลเลอร์ จำกัด (ทีเอสเอ็มซี) กล่าวเมื่อเร็วๆ นี้ว่า แนวทางแก้ปัญหาไร่อ้อยอย่างยั่งยืนต้องบูรณาการทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันอย่างจริงจัง

ทั้งภาครัฐ โรงงานน้ำตาลและชาวไร่ ต้องวางแผนบริหารจัดการด้าน ชั่วพลาวยาน ทั้งอุตสาหกรรม ตั้งแต่กระบวนการบริหารจัดการแปลงเพาะปลูกอ้อย จนถึงชาวไร่ร่วมแปลงเล็กเป็นแปลงใหญ่เพราะปลูก ช่วยลดต้นทุนและนารอดตัดอ้อยเข้าไปได้เก็บผลผลิตได้

“โรงงานได้รณรงค์และสนับสนุนการตัดอ้อยสดอย่างต่อเนื่อง เสนอให้ภาครัฐสนับสนุนสินเชื่อซื้อรถตัดอ้อยในอัตราดอกเบี้ยพิเศษแก่โรงงานและชาวไร่ เนื่องจากรถตัดอ้อยปัจจุบันมีราคาค่อนข้างสูงและไม่เพียงพอ การแก้ไขปัญหานี้คืออ้อยเป็นสิ่งปลูกสร้างที่จะต้องร่วมมือกัน เชื่อว่าชาวไร่ก็ไม่อยากเผาแต่ด้วยแรงงานตัดอ้อยขาดแคลน ต้นทุนสูง ขณะที่โรงงานได้ส่งรถตัดอ้อยเข้าช่วยชาวไร่ที่เป็นคู่สัญญาจัดเก็บผลผลิตอย่างเต็มที่ เพื่อให้ได้อ้อยสดเข้าหีบให้ผลผลิตน้ำตาลต่อตันอ้อยสูงกว่าอ้อยไฟไหม้ นอกจากนี้โรงงานบางแห่งยังรับซื้ออ้อยใช้ป้อนเป็นเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้า แม้ต้นทุนผลิตไฟฟ้าจะสูงขึ้นก็ตาม” สิริวัฑฒิกล่าว

ขณะที่ **สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ให้สัมภาษณ์ว่า ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอน.) เร่งจัดโครงการเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อยวงเงินประมาณ 10,000 ล้านบาท

แบ่งเป็นเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต ฤดูกาลผลิตปี 2562/2563 วงเงิน 6,500 ล้านบาท และส่งเสริมให้ชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสด วงเงิน 3,500 ล้านบาท เพื่อนำเสนอ กรมเห็นชอบต่อไป

บำเพ็ญ นะกา

มนตรี คำพล

หาก กรม.อนุมัติเงินช่วยเหลือ 10,000 ล้านบาท จะทำให้ชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดส่งเข้าโรงงานได้รับราคาอ้อยมากกว่า 1,000 บาทต่อตันอ้อย เป็นค่าอ้อยมากกว่าอ้อยไฟไหม้ประมาณ 130 บาทต่อตันอ้อย เพื่อจูงใจให้ชาวไร่อ้อยตัดอ้อยสดแทนการเผาอ้อยไฟไหม้ เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหมอกพิษ ปัญหา PM 2.5 โดยปี 2563 มีเป้าหมายอ้อยสดเข้าหีบโรงงานน้ำตาล 50% ของผลผลิตรวมปีนี้

แต่เมื่อมองไปที่มุมมองชาวไร่อ้อยบ้าง การตัดอ้อยสดจะยุ่งยาก เนื่องจากต้องตัดลงไปก่อนออกก่อนถึงจะตัดลำตัวอ้อยได้ จึงต้องจุดไฟเผาอ้อยก่อนแล้วทำการตัดเพื่อความง่ายที่บ้านหนองบัวโคก ต.เทพาลัย อ.คง จ.นครราชสีมา แรงงานตัดอ้อยเผาว่า ค่าแรงตัดอ้อยสด นายจ้างจะจ่ายให้กองละ 20 บาท ถ้าเป็นอ้อยไฟไหม้จะตัดง่ายและเร็วกว่าจะได้ราคาน้อยกว่า 1 เท่า หรือแคงกองละ 10 บาท ก็ตาม แต่เมื่อคิดเฉลี่ยรายได้ในแต่ละวันแล้ว จะได้ค่าจะอยู่ระหว่าง 200-300 บาท ใกล้เคียงกัน

ความตื่นตัว ต่อมาตรการป้องกันควบคุมฝุ่นพิษนั้น **วิเชียร จันทรโณทัย** ผู้ว่าฯ นครราชสีมา ได้เห็นหน้าควบคุมป้องกันมิให้เกษตรกรไร่อ้อยจุดไฟเผาครอบคลุมทั้ง 32 อำเภอ

สั่งการให้ฝ่ายปกครองประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามเมื่อเกิดเหตุเผาไร่อ้อยให้สันนิษฐานว่าเจ้าของไร่อ้อยเป็นผู้ต้องสงสัยคนแรก

ส่วน **ชานาญวิทย์ เตรีนดี** ผู้ว่าฯ สิงห์บุรี กล่าวไว้ว่า จังหวัดได้ขอความร่วมมือ กำนันผู้ใหญ่บ้านให้ช่วยประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนไปแล้ว แต่ก็ยังมีเกษตรกรอยู่ จึงขอความร่วมมือหากพบเผาซึ่งข้าว เผาไร่อ้อยที่ไหน ให้ถ่ายรูปส่งพิกัดมาให้ผู้ว่าฯ เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป หากเอาผิดไม่ได้ก็จะ

ประจานให้รู้ว่าใครที่ทำที่สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น ทางด้าน **มนตรี คำพล** นายกสมมาคมชาวไร่อ้อยจังหวัดสระแก้ว แสดงความเห็น ว่า ขณะนี้ชาวไร่นอกจากจะเผชิญภัยแล้ง ผลผลิตอ้อยลดลงแล้ว ในพื้นที่สระแก้ว ยังมีการเผาอ้อยก่อนตัด

เพราะขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากประเทศกัมพูชาเศรษฐกิจดีขึ้น แรงงานเหล่านี้จึงเดินทางเข้ามาน้อย

แต่ในภาพรวมปริมาณอ้อยสดในสระแก้วได้เพิ่มมากขึ้นจากปีที่แล้วพอสมควร ปริมาณอ้อยไฟไหม้มี 50 % เท่านั้น และตามมติคณะรัฐมนตรี ที่กระทรวงนำเสนอมให้ใช้เครื่องจักรตัดอ้อยนั้น ก็ต้องใช้เวลาลงถึง 3 ปี เพราะชาวไร่อ้อยต้องปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะที่จะใช้เครื่องจักรได้

ปัญหาอีกอย่าง คือโรงงานไม่กล้าค้าประกันในการซื้อเครื่องจักรให้เพราะว่าหนี้สินชาวไร่และราคาอ้อยตกต่ำมา 3 ปีแล้ว มีหนี้สินผูกพันกับโรงงานน้ำตาลอยู่ โรงงานก็ไม่ค้าประกันให้ก็เป็นสิ่งที่ยากลำบากกับชาวไร่อ้อย

บำเพ็ญ นะกา เกษตรกรชาวไร่อ้อยในพื้นที่ จ.สระแก้ว สะท้อนปัญหาด้วยว่า สาเหตุที่เผาอ้อยก่อนตัด ส่วนใหญ่มาจากการขาดแรงงาน แรงงานส่วนนี้มาจากกัมพูชา ตอนนี้อยู่ขาดเงินนโยบายห้ามเผา แต่แรงงานไม่ยอมตัด

เนื่องจากอ้อย ตอ 2 ตอ 3 หรือตอ 4 ตันอ้อยจะไม่ตรง เหมือนอ้อยปีแรก ทำให้การสางใบลำบากและเสียเวลานาน เมื่อแรงงานไม่ยอมตัดก็จำเป็นต้องเผา ถ้าไปบังคับให้แรงงานตัดอ้อยสดก็จะหนักกลับหมด

จึงพยายามให้คนงานตัดสะดวกขึ้นโดยซื้อเครื่องสางใบแล้วให้แรงงานเข้าไปตัด ก็ตัดได้เยอะขึ้น แต่มีปัญหาว่า อ้อยที่อายุ 2-3 ปีแล้ว จะใช้เครื่องจักรตัดไม่ได้ เนื่องจากต้นล้มไปแล้ว ต้นอ้อยจะต้องตั้งยืนจึงจะใช้เครื่องจักรเข้าไปสางใบได้ แต่การสางใบก็เพิ่มต้นทุน

เพราะว่า ตัวเครื่องจักรและตัวรถด้วยราคาประมาณ 3-4 แสนบาท และใช้เอ็นเป็นตัวบัน วันหนึ่งก็ใช้หมด 1 กิโลกรัม ตก 500 บาท ยังไม่รวมค่าแรงคนขับยังไม่รวมค่าน้ำ

มัน ต้นทุนสูงขึ้น และที่มีข่าวว่า ทางจังหวัดสระแก้ว มีมาตรการห้ามเผาอ้อย มีโทษจำคุก 7 ปี ปรับ 1 แสนบาท ก็มองว่า เราตกเป็นจำเลยสังคมตกเป็นคดีอาญาต่อแผ่นดิน เราก็คิดอยู่เสมอว่า ถ้าเป็นอย่างนี้ต่อไปเกษตรกรอยู่ไม่ได้ ต้องเลิกอาชีพนี้พูดตามตรงเลยว่า ต้องยุติการปลูกอ้อยหันไปปลูกพืชอย่างอื่น เพราะเราไม่มีทางเลือก เดียวนี้โทษหนักกว่าลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์เสียอีก

ขณะที่ **จิรวุฒิ สิงห์ทอง** หรืออดีต ส.ส.ป้า นายกสมมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรี อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี มีมุมมองว่า ชาวไร่อ้อยจะมีช่วงเก็บเกี่ยวในเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์เท่านั้น

ในอดีตราคาดี แต่ปัจจุบันราคาอ้อยตกต่ำเหลือเพียงตันละ 750 บาท หากเป็นอ้อยเผาไฟจะถูกหักอีกตันละ 30 บาท เหลือตันละ 720 บาท ทั้งที่ต้นทุนเพาะปลูกตันละกว่า 1,000 บาท

เกษตรกรพยายามช่วยตัวเอง เมื่อไม่มีแรงงานตัดอ้อยก็ต้องใช้วิธีเผา เพื่อตัดอ้อยเข้าสู่โรงหีบ หากเงินมาเลี้ยงครอบครัว แต่เมื่อรัฐบาลใช้มาตรการดังกล่าว ไม่รู้ว่าชาวไร่อ้อยจะไปทำอะไรกัน

“หากราคาอ้อยยังตกต่ำและยังใช้มาตรการห้ามเผาอ้อยเพื่อตัดเข้าสู่โรงหีบ ต่อไปไม่มีใครปลูกอ้อย ชาวบ้านก็ต้องกินน้ำตาลแพงนะ รัฐบาลควรจะแก้ไขปัญหานี้ให้ถูกจุด โดยเฉพาะรถที่วิ่งทุกวันนี้ สร้างฝุ่นละอองขึ้นสู่อากาศจำนวนมาก แต่ไม่มีมาตรการชัดเจน รวมทั้งโรงงานที่สร้างฝุ่นละอองขึ้นในอากาศ แก้ไขปัญหาไม่ได้ก็หันมาเอาเรื่องกับชาวไร่อ้อย ทั้งที่มีหวังเวลาเพียง 3 เดือนเท่านั้นในการตัดอ้อยเข้าโรงหีบ และชาวไร่อ้อยประสบกับปัญหาภัยแล้ง ฝนฟ้าลงโทษไม่ถูกต้องตามฤดูกาล หากรัฐบาลไม่ยอมให้มีการเผาอ้อยเข้าสู่โรงหีบ ก็ควรสนับสนุนซื้อรถตัดอ้อยคันละประมาณ 12 ล้านบาท แจกจ่ายให้กับสมาคมเกี่ยวกับอ้อยทั่วประเทศเพื่อนำไปตัดอ้อย” จิรวุฒิกล่าว

เป็นอีกด้านของปัญหาฝุ่นละออง ที่การแก้ไขปัญหานี้ไม่ง่าย

โดยเฉพาะหากจะแก้ไขอย่างยั่งยืน ต้องมีความรอบด้าน และคำนึงถึงผลกระทบที่ทุกฝ่ายได้รับไปพร้อมกันด้วย